

Α.Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΜΗΜΑ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

“Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΩΝ
ΔΗΜΩΝ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ”

ΟΝΟΜΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ: ΒΑΦΕΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ 2007053

ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ Κα
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΟΠΟΥΛΛΟΥ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2012

Ευχαριστίες:

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου για την πολύτιμη καθοδήγησή της. Επιπλέον θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον Δήμαρχο ----- αλλά και ειδικότερα τον Δημοτικό Γραμματέα του Δήμου ----- για την βοήθεια που μου πρόσφεραν στην συγκέντρωση των στοιχείων και το προσωπικό του Δήμου. Επιπρόσθετα, οφείλω να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία στους γονείς μου που μου συμπαραστάθηκαν όλα τα χρόνια της φοίτησής μου στο Α.Τ.Ε.Ι Καλαμάτας.

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΩΝ
ΔΗΜΩΝ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**
- 2. ΟΙ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**
 - 2.1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**
 - 2.2. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**
 - 2.3. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**
- 3. ΚΥΡΙΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**
- 4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΩΝ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**
 - 4.1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΩΝ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ?**
 - 4.2. ΠΟΙΟΣ ΑΣΚΕΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ?**
 - 4.3. ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**
- 5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ**
- 6. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ?**
- 7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ.**
- 8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ**
- 9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**
- 10. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο Δημοσιονομικός έλεγχος εννοούμε τον έλεγχο των δημόσιων οικονομικών.

Η ύπαρξη θεσμοθετημένου οργάνου δημοσιονομικού ελέγχου έχει ως στόχο την επίτευξη της δημοσιονομικής ορθότητας και αποτελεσματικότητας

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, που οι σύγχρονες κοινωνίες διέρχονται περίοδο αμφισβήτησης των θεσμών και οι πολίτες απαιτούν μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία αυτών που διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα, η ύπαρξη ενός ισχυρού και ανεξάρτητου ελεγκτικού οργάνου αποτελεί βασικό εχέγγυο της δημοκρατίας.

Στην συγκεκριμένη μελέτη στόχος μας είναι η διερεύνηση του Δημοσιονομικού ελέγχου των αποφάσεων των Δήμων και περιφερειών και των Επιχειρήσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στην παρούσα μελέτη καταγράφονται τα κύρια ζητήματα που αφορούν την Τοπική αυτοδιοίκηση στην Κύπρο. Όπως επίσης τα όργανα και οι αρμοδιότητες των Δήμων. Και η εξέλιξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο. Αναφορά γίνεται και στις κύριες αρμοδιότητες των Δήμων.

Περαιτέρω η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται στο Δημοσιονομικό Έλεγχο των αποφάσεων των Δήμων. Στο ποιος ασκεί τον έλεγχο και ποια είναι τα κύρια σημεία του Δημοσιονομικού Έλεγχου.

Επίσης θα παρουσιάσουμε τα διάφορα προβλήματα που προκύπτουν από τον Δημοσιονομικό Έλεγχο στους δήμους. Επιπλέον θα αναφερθούμε στις αρμοδιότητες των πειθαρχικών οργάνων και στην Διαδικασία Ελέγχου και Ελέγχου πράξεων των Δήμων και Περιφερειών.

Τέλος θα αναφέρουμε διάφορα καταληκτικά συμπεράσματα και σχόλια.

2. ΟΙ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

2.1.1 ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το 1960 επικυρώθηκε το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας¹ και ορίστηκε το πολίτευμα της Κύπρου ως Προεδρική Δημοκρατία. Αρχηγός κράτους και κυβέρνησης είναι ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η **Εκτελεστική εξουσία**² ασκείται από τον ίδιο τον πρόεδρο και ένα ενδεκαμελές Υπουργικό Συμβούλιο που διορίζει ο Πρόεδρος.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας εκλέγεται με καθολική ψηφοφορία για περίοδο πέντε ετών και έχει το αξίωμα να διορίζει και να παύει ο ίδιος τους υπουργούς. Ο πρώτος πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος ο Γ'. Σήμερα πρόεδρος είναι ο Δημήτρης Χριστόφιας, ο οποίος έχει εκλεγεί το 2008.

Η **Νομοθετική εξουσία**³ ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τα μέλη της οποίας εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία με σύστημα απλής αναλογικής και για περίοδο πέντε ετών. Η Βουλή των Αντιπροσώπων περιλαμβάνει 80 έδρες (56 για ελληνοκύπριους και 24 για τους τουρκοκύπριους οι οποίες μένουν κενές).

Η **Δικαστική εξουσία**⁴ στη Κύπρο, ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας, τα Κακουργιοδικεία και τα Επαρχιακά Δικαστήρια, που αποτελούν ανεξάρτητη εξουσία.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη Κύπρο χωρίζεται σε δύο είδη τα δημαρχεία και τα κοινοτικά συμβούλια. Οι δήμοι και οι κοινοτικές αρχές εκλέγονται από τους πολίτες. Οι εξουσίες, όμως, και τα καθήκοντα τους διέπονται βασικά, στην

¹Σύνταγμα Κυπριακής Δημοκρατίας(Νομική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας)

²Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

³Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

⁴Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

περίπτωση των δημαρχείων από τον περί δήμων νόμον Ν.111/85, και για τα κοινοτικά Συμβούλια από τον περί κοινοτικών συμβουλίων νόμο του 1999.⁵

2.2 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Για την άσκηση των τοπικών υποθέσεων το σύνταγμα της Κύπρου αναγνωρίζει την συγκρότηση δομών τοπικής αυτοδιοίκησης.⁶

Οι Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια είναι τα δυο είδη Τοπικών Αρχών. Υπάρχουν τα συμβούλια συμπλέγματος κοινοτήτων, που αφορούν κοινότητες που κηρύχθηκαν ως σύμπλεγμα κοινοτήτων. Οι Δήμοι ανέρχονται στους τριάντα τρεις, από τους οποίους οι εννιά είναι κατεχόμενοι.

Την υποχρέωση για θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν τα Δημοτικά και τα Κοινοτικά Συμβούλια. Υπάρχουν και τα συμβούλια συμπλέγματος κοινοτήτων⁷. Τα Δημοτικά Συμβούλια ασχολούνται με προσφορά υπηρεσιών με διοικητικές αρμοδιότητες στις πόλεις και σε μεγάλες αγροτικές κοινότητες. Τα Κοινοτικά Συμβούλια παρέχουν υπηρεσίες με διοικητικές αρμοδιότητες σε χωριά. Και στις δύο περιπτώσεις οι δήμοι και οι κοινοτικές αρχές εκλέγονται από τους πολίτες. Στα δημαρχεία οι εξουσίες και τα καθήκοντά τους διέπονται από τον περί δήμων νόμο και στα κοινοτικά συμβούλια από τον περί κοινοτικών συμβουλίων νόμο.

Η Κύπρος έχει 524 Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι 380 βρίσκονται στο ελεύθερο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και οι υπόλοιπες 144 στο βόρειο τμήμα της Κύπρου όπου βρίσκεται υπό κατοχή. Υπάρχουν 33 Δήμοι από τους οποίους οι 24 βρίσκονται στο ελεύθερο τμήμα όπου κατοικεί ποσοστό

⁵Κυβερνητική Πύλη Διαδικτύου, [http://www.cyprus.gov.cy/portal/portal.nsf/\(1/12/11\)](http://www.cyprus.gov.cy/portal/portal.nsf/(1/12/11))

⁶ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 1960

⁷Σύμφωνα με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας, 2011, ορίζεται ότι ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί έπειτα από αίτημα κοινοτήτων, που εκφράζεται με δημοψήφισμα των εγγεγραμμένων εκλογέων κάθε επηρεαζόμενης κοινότητας, να κηρύξει δύο ή περισσότερες κοινότητες που συνορεύουν σε σύμπλεγμα κοινοτήτων. Για αυτές, εγκαθιδρύεται συμβούλιο, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων των κοινοτήτων που συμπλεγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το νόμο.

ψηλότερο από το 60% του πληθυσμού αλλά καλύπτουν μόλις το 10% της εδαφικής έκτασης. Επιπλέον υπάρχουν 491 κοινότητες από τις οποίες οι 356 είναι στο ελεύθερο κομμάτι της Κύπρου.

ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΜΗΜΑ	380
ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ	144
ΣΥΝΟΛΟ	524

ΔΗΜΟΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΜΗΜΑ	24
ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΔΗΜΟΙ	9
ΣΥΝΟΛΟ	33

Δήμοι υπό Τουρκική Κατοχή*

- ◇ ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΟΥ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ*
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΜΟΡΦΟΥ*
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΑΚΑΝΘΟΥ*
- ◇ ΕΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ*
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ
- ◇ ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ

- ◊ ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ*
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΟ*
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
- ◊ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΠΕΓΕΙΑΣ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΛΑΤΣΙΩΝ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΡΕΑ*
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΑΒΑΣ*
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΛΥΣΗ*
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ
- ◊ ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Η Κύπρος έχει 380 Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ελεύθερο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι Τοπικές Αρχές που λειτουργούν στην Κύπρο είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες. Οι Δήμοι καλύπτουν ποσοστό 65% του πληθυσμού, ενώ οι Κοινότητες το υπόλοιπο μέρος του πληθυσμού.⁸

Η σύσταση και η λειτουργία των δήμων στη Κύπρο διέπεται από τον περί Δήμων Νόμο, που ψηφίστηκε τον Οκτώβριο του 1985 (Ν.111/85)⁹, σε αντικατάσταση της προϊσχύουσας νομοθεσίας. Από τότε μέχρι σήμερα ψηφίστηκαν από τη Βουλή άλλοι 25 νόμοι, με τους οποίους τροποποιήθηκε ο βασικός νόμος του 1985.

Το άρθρο 7 προσδιορίζει το νομικό καθεστώς που έχουν οι δήμοι ως νομικά πρόσωπα¹⁰. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό όλοι οι δήμοι είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και έχουν όλες τις ιδιότητες που έχουν τα νομικά αυτά πρόσωπα.

Σύμφωνα με το Νόμο αυτό, οποιαδήποτε Κοινότητα μπορεί να γίνει Δήμος μετά από τοπικό δημοψήφισμα και έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου,

⁸ Κατεχόμενοι Δήμοι". Ένωση Δήμων Κύπρου. http://www.ucm.org.cy/gr/02_enosi/occupied.htm

⁹ Περί Δήμων (Τροποητικός)Νόμος Ν.111/85

¹⁰ Περί Δήμων (Τροποητικός)Νόμος Ν.111/85

εφόσον έχει πληθυσμό πέραν των 5.000 ή έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί ως Δήμος.¹¹

Είναι πολύ σημαντική η πρόνοια του νόμου η διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε πόλη, περιοχή βελτιώσεως ή χωριών που έχουν πληθυσμό πέραν των 5000 κατοίκων, μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων των περιοχών αυτών, για να εξακριβωθεί η βούληση τους ως προς την ανακήρυξη της περιοχής τους σε δήμο (άρθρο 4). Αν το επακόλουθο του δημοψηφίσματος είναι υπέρ της ανακήρυξης μιας περιοχής σε δήμο, τότε το Υπουργικό Συμβούλιο κηρύσσει την εν λόγω περιοχή σε δήμο, με σχετικό διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και αρχίζει άμεσα η εκτέλεση των διατάξεων του περί Δήμων Νόμου στο νεοσύστατο δήμο. Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει δημοτική επιτροπή, της οποίας η θητεία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι μήνες. Η δημοτική επιτροπή αποτελείται από πέντε πρόσωπα, από τα οποία ένας ορίζεται ως πρόεδρος και διορίζεται για να ασκεί παροδικά τις αρμοδιότητες του δήμαρχου και του δημοτικού συμβουλίου, μέχρι να γίνουν εκλογές και να ανακηρυχθεί ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο του νεοσύστατου δήμου.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση της Κύπρου αποτελείται από δύο μεγάλες ενώσεις, οι οποίες έχουν εκτελεστικό χαρακτήρα και συγχρόνως δρουν συμβουλευτικά ως προς τη Κυβέρνηση.

Α) Η Ένωση Δήμων Κύπρου¹², είναι η κύρια οργάνωση Τοπικών Αρχών της Κύπρου και το ανώτατο όργανο εκπροσώπησης όλων των Δήμων. Ιδρύθηκε το 1981 και μέλη της είναι και οι 33 δήμοι της χώρας. Κύριος σκοπός της είναι να προσφέρει στην ανάπτυξη της αυτονομίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να ενεργεί ως εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έναντι της Κυβέρνησης και άλλων δημόσιων φορέων. Επιπλέον επιλαμβάνεται ενεργό ρόλο στις σχέσεις Κύπρου - Έυρωπαϊκής Ένωσης.

¹¹(ΑΡΘΡΟ 4 "Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985". ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (2082). 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1985)

¹²Ένωση δήμων Κύπρου (<http://www.ucm.org.cy/Index.aspx?Language=Greek>)

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της Ένωσης, το οποίο επιλαμβάνεται και αποφασίζει για όλα τα θέματα. Η Εκτελεστική Επιτροπή εκτελεί τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Ο Πρόεδρος της Ένωσης εκπροσωπεί την Ένωση ενώπιον οποιασδήποτε αρχής, ενώ ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την κανονική διεκπεραίωση των εργασιών της Ένωσης.

Η Ένωση είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Τοπικών Αρχών (IUULA) του Ευρωπαϊκού Τμήματος της, και του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (CEMR). Εκπροσωπείται στο Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης (CLRAE) του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Β) Η Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου¹³, δημιουργήθηκε το 1992 ενισχύοντας την αυτοτέλεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και συγχρόνως προωθεί το συμφέρον των κοινοτήτων. Εκπροσωπεί τις κοινότητες ενώπιον των Αρχών (Κυβέρνηση, Βουλή κλπ) για θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο ασκείτο από τα Δημοτικά Συμβούλια, τα Συμβούλια Βελτιώσεως και τις Χωρητικές Αρχές. Τα δύο τελευταία, από την 9η Ιουλίου 1999, συγχωνεύτηκαν σε ένα, με την ονομασία Κοινοτικό Συμβούλιο.

Η αποκέντρωση των κυβερνητικών δραστηριοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο επιτυγχάνεται μέσα από τα Επαρχιακά Γραφεία και τις Επαρχιακές Διοικήσεις.

2.3 ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι σχέσεις ανάμεσα στην Τοπική Αυτοδιοίκησης και των κρατικών υπηρεσιών αντιμετωπίζουν κάποια προβλήματα σε ότι αφορά την λειτουργία, την οργάνωση και την ανταπόκριση των Δήμων στις τρέχουσες ανάγκες.

Η διοικητική διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κρίνεται κυρίως λόγω του μεγάλου αριθμού των διοικητικών μονάδων, που σύμφωνα με τελευταίες

¹³ Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου (www.ekk.org.cy/)

μελέτες λόγω του μεγέθους τους δεν είναι βιώσιμες και ακυρώνει τις προοπτικές αναβάθμισης του θεσμού. Το σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο χαρακτηρίζεται από διαφοροποιήσεις μεταξύ των Δήμων και των Κοινοτήτων ως προς τις αρμοδιότητες που ασκούν αλλά και τους οικονομικούς και διοικητικούς πόρους που κατέχουν. Για αυτήν την διαφοροποίηση ευθύνονται η αδυναμία ανάληψης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και η αναποτελεσματικότητα στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Γίνεται προσπάθεια για την αναμόρφωση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο ήταν απαιτούμενη για την λειτουργία και για τον εσωτερικό έλεγχο. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διοικητικό σύστημα είναι αναβαθμισμένος.

Η ανάγκη για την αναδιοργάνωση προέκυψε όταν παρουσιάστηκαν οι ανομοιότητες μεταξύ των δήμων και των κοινοτήτων ως προς τις αρμοδιότητες που ασκούν, τις υποχρεώσεις που τους ανατίθενται, τους οικονομικούς και διοικητικούς πόρους και την πολιτική τους θέση στο μοντέλο διακυβέρνησης της Κύπρου.

Η τροποποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο προωθεί σημαντικές βασικές αρχές όπως:

- Η αρχή της εγγύτητας παροχής των υπηρεσιών στους πολίτες.
- Η αρχή της προσβασιμότητας των υπηρεσιών όπου οι πολίτες θα έχουν ίδια προσέγγιση στις υπηρεσίες.
- Η αρχή της λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις όπου οι πολίτες μπορούν να εκτελέσουν το δικό τους ρόλο στις τοπικές κοινωνίες .
- Η αρχή της ποιότητας υπηρεσιών όπου οι πολίτες απολαμβάνουν το ίδιο επίπεδο υπηρεσιών.
- Την αρχή της επικουρικότητας στις σχέσεις κεντρικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Η αρχή της διασφάλισης ισότιμου επιπέδου διοικητικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας δράσης των τοπικών υπηρεσιών και

- Η αρχή της καθολικότητας όπου οι υπηρεσίες βρίσκονται παντού.

Οι δήμοι και οι κοινότητες προσλαμβάνουν μερίδιο σε διάφορα προγράμματα όπως το προγραμματικό πλαίσιο της Κύπρου με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013 (ΣΑΑ) που εμπερικλείει στόχους και επιδιώξεις για την οικονομία.

3. ΚΥΡΙΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Δήμος ονομάζεται μια οντότητα της δημόσιας διοίκησης, η οποία στα περισσότερα κράτη συνθέτει τη βασική αυτοδιοικητική μονάδα και εμπερικλείει μια πόλη ή κωμόπολη και τα γύρω χωριά της.

Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 15 και 16, δικαίωμα του εκλέγεσθαι για το αξίωμα του **δημάρχου** και του **δημοτικού συμβουλίου**, έχουν όλοι οι πολίτες που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, νοουμένου ότι έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους¹⁴.

Δεν έχει δικαίωμα του εκλέγεσθαι:

-πρόσωπο που είναι διανοητικά ανίκανο.

-πρόσωπο που έχει καταδικαστεί τα τελευταία πέντε χρόνια πριν τις εκλογές για ποινικό αδίκημα που είναι ατιμωτικό ή εμπεριέχει ηθική αισχρότητα.

-μη αποκατασταθείς πτωχεύσας

Μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα για ανάδειξη τους στο αξίωμα του δημάρχου ή του δημοτικού συμβούλου, Υπουργοί, Βουλευτές, Δικαστές, υπάλληλοι του δημόσιου τομέα, αστυνομικοί, στρατιωτικοί, πρόσωπα που έχουν ιερατικό αξίωμα και άτομα που έχουν οποιαδήποτε συμβατική σύνδεση με το δήμο για την εκτέλεση εργασιών ή για την παροχή υπηρεσιών με πληρωμή, αλλά σε ενδεχόμενο εκλογής τους δεν μπορούν να αναλάβουν το αξίωμα εκτός και αν παραιτηθούν από το αξίωμα ή τη θέση τους, ή

¹⁴Άρθρο 15 παρ.1 του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

απαλλαγούν από τις συμβατικές υποχρεώσεις ή οφειλές τους έναντι του δήμου.

Το 1986 και το 1991 ο Δήμαρχος εκλεγόταν με απλή πλειοψηφία, ενώ για τα Δημοτικά συμβούλια ίσχυε το μοντέλο της ενισχυμένης αναλογικής¹⁵. Το 1996 για πρώτη φορά τα Δημοτικά Συμβούλια εκλέχτηκαν με το σύστημα της απλής αναλογικής, που ισχύει έως σήμερα.

Ο Δήμαρχος εκλέγεται άμεσα από τους πολίτες για θητεία πέντε χρόνων και είναι η εκτελεστική αρχή του Δήμου. Εκπροσωπεί το Δήμο ενώπιον οποιαδήποτε αρχής της Δημοκρατίας, προεδρεύει των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, της διαχειριστικής επιτροπής και οποιασδήποτε άλλης δημοτικής επιτροπής. Εφαρμόζει τις αποφάσεις του Συμβουλίου και ηγείται των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες καθοδηγεί και ελέγχει.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, εκλέγεται με δημόσια ψηφοφορία για θητεία πέντε χρόνων. Το Συμβούλιο διορίζει από τα μέλη του τη διαχειριστική επιτροπή, στα καθήκοντα της οποίας συγκαταλέγονται η ετοιμασία των προϋπολογισμών του Δήμου, της ετήσιας έκθεσης και των ετήσιων λογαριασμών, να βοηθά και να συμβουλεύει το Δήμαρχο στην άσκηση των εξουσιών και την εφαρμογή των καθηκόντων του, να διευθύνει το έργο των διαφόρων επιτροπών που διορίζονται από το Συμβούλιο και να εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που ανατίθενται σ' αυτήν από το Συμβούλιο ή το Δήμαρχο. Το Συμβούλιο μπορεί, να διορίζει ειδικές ή μόνιμες επιτροπές οι οποίες έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα. Η σύσταση της διαχειριστικής επιτροπής προνοείται στο άρθρο 44 του Νόμου και είναι η κορυφαία επιτροπή του δήμου.

Στο Νόμο καθορίζονται επιπλέον οι ανώτερες θέσεις της δημοτικής υπηρεσίας που είναι οι θέσεις του Δημοτικού Γραμματέα, Δημοτικού Μηχανικού, Δημοτικού Ταμιά και Δημοτικού Ιατρού. Επιπρόσθετες θέσεις μπορούν να δημιουργηθούν όπου διαπιστώνεται ανάγκη.

¹⁵Ενισχύει το πρώτο σε ψήφους κόμμα

Οι κύριες αρμοδιότητες των Δήμων είναι η δημιουργία, διατήρηση και φωτισμός των δρόμων, η βελτίωση του περιβάλλοντος και της κόσμιας εμφάνισης του Δήμου, η κατασκευή και διατήρηση πάρκων και χώρων πρασίνου, η συλλογή και επεξεργασία των σκουπιδιών και η υπεράσπιση της δημόσιας υγείας. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει αρμοδιότητα να προβάλλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητές του, αρκετούς τομείς και δραστηριότητες όπως οι τέχνες, η παιδεία, ο αθλητισμός και οι κοινωνικές υπηρεσίες. Εκτός από τον περί Δήμων Νόμο, υπάρχουν και άλλοι νόμοι που παρέχουν στους Δήμους εξουσίες, πέραν αυτών που έχουν προαναφερθεί. Τέτοιοι νόμοι είναι, ο περί Οδών και Οικοδομών Νόμος, ο περί Πολεοδομίας Νόμος, ο περί Γάμου Νόμος και ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμος.

Σύμφωνα με τον «Περί Δήμων Νόμος» ο δήμαρχος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εκπροσωπεί τον δήμο ενώπιον των δικαστηρίων και οποιασδήποτε αρχής της Δημοκρατίας¹⁶.

β) Προεδρεύει των συνεδριάσεων του συμβουλίου, της διαχειριστικής επιτροπής ή των επιτροπών των οποίων αποτελεί μέρος ή σ' αυτές που παρευρίσκεται¹⁷.

γ) Υπογράφει, εξουσιοδοτεί οποιονδήποτε υπάλληλο του δήμου να υπογράφει, οποιαδήποτε δημοτικό κανονισμό¹⁸.

δ) Ενεργεί ως Λειτουργός Γάμου από την 1^η Απριλίου 1986 δυνάμει του περί Γάμου Νόμου¹⁹.

ε) Ασκεί αρμοδιότητα ή εξουσία που ανατέθηκε σ' αυτόν από τον περί Δήμων Νόμο ή οποιουδήποτε δημοτικού κανονισμού εκδιδόμενου δυνάμει του περί δήμων Νόμο ή οποιουδήποτε ετέρου νόμου²⁰.

¹⁶Άρθρο 46(1)α του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

¹⁷Άρθρο 46(1)γ του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

¹⁸Άρθρο 46(1)ζ του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

¹⁹Άρθρο 46(1)η του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²⁰Άρθρο 46(1)θ του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

στ) Ετοιμάζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συμβουλίου και συγκαλεί τις συνεδριάσεις²¹.

ζ) Προϊσταται όλων των υπηρεσιών του δήμου τις οποίες κατευθύνει και ελέγχει²².

η) Εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου²³.

θ) Διατάσσει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει χρηματικά εντάλματα εις βάρος των προϋπολογισμών ή των αποφάσεων του συμβουλίου²⁴.

Οι κυριότερες πηγές εσόδων των Δήμων είναι οι δημοτικές φορολογίες, τα τέλη και δικαιώματα (επαγγελματικές άδειες, τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας²⁵, τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία²⁶, δικαιώματα έκδοσης αδειών, τέλη αποκομιδής σκυβάλων²⁷, πρόστιμα, κ.α.), καθώς και κρατικές χορηγίες. Οι φορολογίες, τα τέλη και δικαιώματα απαρτίζουν σημαντική πηγή εσόδων για τους Δήμους καθώς οι κρατικές χορηγίες απαρτίζουν μονάχα μικρό ποσοστό των τακτικών εσόδων τους. Η Κυβέρνηση επιδοτεί έργα υποδομής που αναλαμβάνουν οι Δήμοι, το ύψος της κρατικής χορηγίας εξαρτάται από το είδος του συγκεκριμένου έργου και τις ανάγκες ή δυνατότητες του κάθε Δήμου. Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των Δήμων υποβάλλονται διαμέσου του Έπαρχου για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο και οι λογαριασμοί τους υπόκεινται σε ετήσια έρευνα από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Οι διάφορες αρμοδιότητες των δήμων ανήκουν και διοικούνται ως επί το πλείστο από τα Δημοτικά Συμβούλια, στα οποία υπάγεται η άσκηση των εξουσιών σύμφωνα με τον Περί κοινοτήτων Νόμο 86(Ι)/99).

²¹Άρθρο 46(1)β του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²²Άρθρο 46(1)ε του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²³Άρθρο 46(1)δ του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²⁴Άρθρο 46(1)στ του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²⁵Άρθρα 74-79 του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²⁶Άρθρο 85 παρ. 2 εδ. (ν) (i) του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

²⁷Άρθρο 84 εδ. ζ του Ν.111/85 (Περί Δήμων Νόμος)

Οι κυριότεροι τομείς άσκησης των δραστηριοτήτων των Δήμων είναι ο τομέας ανάπτυξης, κοινωνικής πολιτικής περιβάλλοντος κλπ. Οι κυριότερες αρμοδιότητες των κοινοτικών Συμβουλίων είναι:

- Ίδρυση, βελτίωση, συντήρηση και ρύθμιση τις λειτουργίας κέντρων νεότητας, χώρων πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων, πάρκων, αιθουσών αναψυχής για δημόσια χρήση, κολυμβητηρίου.
- Κατασκευή, επίστρωση δρόμων
- Σύναψη δανείων με την έγκριση του Έπαρχου
- Προϋπολογισμός για έξοδα παραστάσεων
- Αδειοδοτήσεις για την επιτρεπτή ενέργεια δημιουργίας νέων επιχειρήσεων.
- Χορήγηση φιλοδωρημάτων και συντάξεων στους υπαλλήλους και στους εργάτες του Συμβουλίου.
- Δημιουργία και έλεγχος βιοτεχνικών περιοχών
- Ίδρυση ταμείου προνοίας για τους μη συντάξιμους υπαλλήλους και εργάτες του δήμου.
- Φροντίδα για την τήρηση του Περί Προστασίας της παραλίας Νόμου και για τον Περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμο
- Ανέγερση δημόσιων οικοδομών
- Διοργάνωση πνευματικών, καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων
- Προβολή του έργου της κοινότητας
- Χορήγηση αδειών σύμφωνα με τον Νόμο
- Ρύθμιση της καταβολής του τέλους διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία κλπ.
- Δημιουργία κοινοτικών Αγορών
- Φύτευση δέντρων, σε δρόμους και δημόσιους χώρους
- Επιβάλλει ετήσια εισφορά για παροχή κοινοτικών υπηρεσιών
- Ίδρυση ταμείου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Παροχή συνεισφοράς για αγαθοεργούς σκοπούς, με την έγκριση του Έπαρχου
- Κατασκευή υδρευτικών έργων
- Σύναψη συμβάσεων με δήμους και άλλα Κοινοτικά συμβούλιων για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας και την παροχή από κοινού υπηρεσιών

4.ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΩΝ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

4.1.ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΗΜΩΝ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ?

Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ο δημοσιονομικός έλεγχος συγκροτεί βασικό εργαλείο διασφάλισης της σωστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος εκτελείται επίσης σε κάθε θεσμικό όργανο της ΕΕ και σε επίπεδο κρατών μελών. Σημαντικό έργο ελέγχου πραγματοποιείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και από το Κοινοβούλιο. Κάθε χρόνο το Κοινοβούλιο εξετάζει την εκτέλεση του προϋπολογισμού με σκοπό τη χορήγηση απαλλαγής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των Δήμων και των Κοινοτικών Συμβουλίων υποβάλλονται στον Έπαρχο για έγκριση και οι λογαριασμοί τους υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρα 274, 275, 276, 279 και 280 της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρα 180β και 183 της συνθήκης Ευρατόμ.

Ο Δημοσιονομικός έλεγχος έχει σαν στόχους του την εξακρίβωση της νομιμότητας, της ακρίβειας και της ορθότητας των πράξεων του προϋπολογισμού υπό την διευρυμένη έννοια.²⁸

Οι νέες μορφές δημοσιονομικού ελέγχου αξιώνουν την απομάκρυνση από το υφιστάμενο σύστημα, που εστιάζεται στον έλεγχο ορισμένων δαπανών περιορισμένου αριθμού φορέων, που διαχειρίζονται δημόσιους πόρους και

²⁸http://circa.europa.eu/irc/opocel/fact_sheets/info/data/how/finances/article_7172_el.htm

επιτυγχάνεται, μέχρι σήμερα, μέσω της εκκαθάρισης και παροχής ενταλμάτων αυτών από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος προϋποθέτει τη μετάβαση σ' ένα σύστημα ελέγχου, με αντικείμενο την εξέταση και αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου των φορέων, αλλά και την επιβεβαίωση της νομιμότητας και κανονικότητας των δημόσιων δαπανών βάσει των αρχών της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.

Η μετάβαση στη καινούργια μορφή ελέγχου, η οποία θα ανταποκρίνεται στις προαναφερόμενες ανάγκες, απαιτεί μία σειρά αλλαγών σε επίπεδο διαχείρισης και πραγματοποίησης των δαπανών και σε επίπεδο δομών οργάνωσης, των ελεγχόμενων φορέων, και του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το τμήμα που αφορά την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων τους.

Βασικό κριτήριο των αλλαγών απαρτίζει η βάση της νέας μορφής ελέγχου, που είναι το σύστημα διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου των φορέων. Με βάση αυτό, κάθε φορέας, που διαχειρίζεται δημόσιους πόρους, υποχρεούται να προάγει και να υλοποιεί ένα τέτοιο σύστημα, το οποίο θα κατοχυρώνει την επίτευξη των σκοπών, για τους οποίους ο φορέας δαπανά τους διαθέσιμους πόρους, και τη μέγιστη απόδοση αυτών, κριτήρια που θα διαβεβαιώνουν για τη εξακολούθηση της ύπαρξής του και την εκπλήρωση των αναγκών του σε πιστώσεις για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού του.

Οι δημοσιονομικοί έλεγχοι καθορίζονται να εκτελούνται βάσει ετήσιου προγράμματος, που θα συγκροτείται από την αρμόδια υπηρεσία και θα είναι δειγματοληπτικός. Το δείγμα των ελεγχόμενων φορέων και κατηγοριών δαπανών ή προγραμμάτων αυτών θα επιλέγεται με βάση τις αρχές της αντιπροσωπευτικότητας και τους ενδεχόμενους παράγοντες κινδύνου, που θα επισημαίνονται στη φάση μελέτης για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος ελέγχου.

Ο ετήσιος προγραμματισμός του ελέγχου δεν εξαιρεί τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων σε συγκεκριμένους φορείς ή δαπάνες, αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται από ομάδες ελεγκτών, οι οποίοι θα έχουν τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες για την εποικοδομητική άσκησή του. Για το σκοπό αυτό καθορίζεται η κατάρτιση μητρώου ελεγκτών και εμπειρογνομώνων, το οποίο θα

λειτουργεί για άντληση των απαιτούμενων ανθρώπινων ελεγκτικών πόρων. Η άσκηση του ελέγχου από ομάδες ελεγκτών κατοχυρώνει την ποιότητα, την ακεραιότητα και αντικειμενικότητα του ελέγχου.

Οι ελεγκτικές ομάδες δεν έχουν αρμοδιότητα να εκφράζουν αξιολογικές κρίσεις, σχετικά με τις πολιτικές που τηρεί η διοίκηση του ελεγχόμενου φορέα. Έχουν αρμοδιότητα να σχολιάζουν την υλοποίηση και τα αναλυτικά αποτελέσματα των πολιτικών και να προτείνουν αιτιολογημένα τις μεταβολές, που θεωρούνται αναγκαίες.

Το πεδίο δημοσιονομικού ελέγχου, εκτός από την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των φορέων, θα εμπειρικήσει την επιβεβαίωση της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, την διερεύνηση της σωστής πραγματοποίησης των έργων του φορέα, που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους, την επιβεβαίωση της διαφύλαξης των προβλεπόμενων διοικητικών και διαχειριστικών διαδικασιών, την συμμόρφωση των απαιτούμενων λογιστικών βιβλίων και την αξιολόγηση της επίδοσης του ελεγχόμενου φορέα με βάση τις αρχές της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.

Το εύρος του ελεγκτικού πεδίου προσφέρει την δυνατότητα άντλησης των αναγκαίων πληροφοριών για αξιολόγηση των δαπανών του προϋπολογισμού του φορέα, εντείνει την προσπάθεια εισαγωγής του μηχανισμού κατάρτισης προϋπολογισμού βάσει προγραμμάτων δράσης.

Για την άσκηση του συγκεκριμένου ελέγχου απαιτείται η αναδιοργάνωση των δομών ελέγχου των δημόσιων δαπανών.

Σε επίπεδο φορέα, εγκαθιδρύεται σύστημα εσωτερικού ελέγχου με το στόχος που αναφέραμε και υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου με σκοπό την έρευνα και αξιολόγηση του συστήματος και των λειτουργικών συστημάτων του φορέα, και της συνολικής απόδοσης αυτού.

Η υπηρεσία αυτή αποτελεί πρόσθετο διευκόλυνση ελέγχου της διοίκησης κάθε φορέα και συστήνεται πειθαρχώντας σε διεθνή πρότυπα και ανάγκες αποτελεσματικής διοίκησης.

Σε επίπεδο Υπουργείου Οικονομικών συντελείται αναδιοργάνωση των ελεγκτικών υπηρεσιών συνοδευόμενη με αναβάθμιση του ελεγκτικού τους έργου, δεδομένου ότι ο έλεγχος καθίσταται ουσιαστικός, με υψηλής απόδοσης υπηρεσίες, στελεχωμένες από δημοσιονομικούς ελεγκτές, κατάλληλα εκπαιδευμένους στις νέες μεθόδους ελέγχου και με εμπειρογνώμονες, όπου ζητείται.

4.2 ΠΟΙΟΣ ΑΣΚΕΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

Το όργανο του δημοσιονομικού ελέγχου είναι ομαδικό, με την έννοια ότι για την άσκηση του ελέγχου συγκροτούνται ομάδες ελεγκτών, συμπληρωμένες από ειδικούς εμπειρογνώμονες, όταν το αξιώνουν οι ανάγκες του ελέγχου.

Η άσκηση του ελέγχου από ομάδες ελεγκτών έχει σαν στόχο την υψηλή ποιότητα του ελεγκτικού έργου, δεδομένου ότι κάθε ομάδα θα επανδρώνεται από ελεγκτές, των οποίων οι γνώσεις και ικανότητες ανταποκρίνονται στις ανάγκες του ελέγχου, και στην ακεραιότητα του ελεγκτικού συστήματος. Τα προσόντα των ελεγκτών καθορίζονται με υπουργικές αποφάσεις. Οι ελεγκτικές ομάδες, επικουρούνται από εμπειρογνώμονες, δημόσιους λειτουργούς ή ιδιώτες με στόχο την αποτελεσματικότητα και μέγιστη απόδοση ελέγχου. Οι ελεγκτικές ομάδες, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, έχουν ανάλογες αρμοδιότητες με αυτές των Οικονομικών Επιθεωρητών.

Αρωγός και παραδειγματικός θεσμός ο οποίος υπό όρους αμοιβαίου σεβασμού συνδράμει στην αναδόμηση του δημοσιονομικού συστήματος αποτελεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, με την αποδοχή νέων μεθόδων, συστημάτων και κριτηρίων δημοσιονομικής διαχείρισης.

Το δίκαιο των Συνθηκών σε απόλυτη ομοιομορφία με τις μεταρρυθμίσεις που επέφερε η Συνθήκη της Λισαβόνας έχουν ως σκοπό την σωστή και ακριβή εφαρμογή του κοινοτικού προϋπολογισμού και επιπλέον τη χρηστή διαχείριση των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οδημοσιονομικός έλεγχος ασκείται ακόμα από τα Επαρχιακά γραφεία, τις επαρχιακές Διοικήσεις (Επαρχος), αλλά κυρίως την Ελεγκτική υπηρεσία (γενική ελέγκτρια).

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις ασχολούνται με μεγάλο αριθμό δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την καθημερινή ζωή του πολίτη, στα πλαίσια του ρόλου τους για αποκέντρωση της κρατικής εξουσίας.²⁹

Στόχος των Επαρχιακών Διοικήσεων είναι η γρήγορη, αποτελεσματική και αντικειμενική εξυπηρέτηση των πολιτών και όλες οι Επαρχιακές Διοικήσεις, έχουν στη δικαιοδοσία τους ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων, που αφορούν, κατά κύριο λόγο, τον προγραμματισμό και συντονισμό αναπτυξιακών έργων, την εφαρμογή προγραμμάτων και σχεδίων για περιφερειακή ανάπτυξη, τη συνεργασία και εποπτεία των Κοινοτικών Συμβουλίων, και τη συνεργασία με τους Δήμους ή / και οργανωμένα σύνολα, για την επίλυση προβλημάτων που αφορούν την Επαρχία και βεβαίως, την προσφορά υπηρεσιών προς τον πολίτη, εφαρμόζοντας ανθρωποκεντρική πολιτική.

Δραστηριότητες των Επαρχιακών Διοικήσεων

ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ (ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Ή ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗΣ)

1. Έκδοση/Αντικατάσταση Δελτίου Πολιτικής Ταυτότητας
2. Έκδοση/Αντικατάσταση προσφυγικής ταυτότητας

ΥΔΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. Έκδοση άδειας ανόρυξης/εκβάθυνσης γεώτρησης/λάκκου
2. Άδεια εγκατάστασης αντλητικών μηχανημάτων και μεταφοράς νερού
3. Άδεια καθαρισμού/επισκευής/αντικατάστασης γεώτρησης/λάκκου
4. Άδεια σύνδεσης κατοικίας εκτός ορίου υδατοπρομήθειας με κοινοτική υδατοπρομήθεια

ΚΛΑΔΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ

1. Εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο
2. Αλλαγή διεύθυνσης κατοικίας εκλογέα

²⁹http://www.moi.gov.cy/moi/da/dadmin.nsf/dmlpersonnelnic_gr/dmlpersonnelnic_gr?OpenDocument

3. Αλλαγή ονόματος εκλογέα και άλλων στοιχείων
4. Απώλεια εκλογικού βιβλιαρίου
5. Φθορά εκλογικού βιβλιαρίου
6. Προσθήκη σελίδων

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

1. Αυτοστέγαση Εκτοπισθέντων σε ιδιόκτητα οικόπεδα
2. Αυτοστέγαση σε Κυβερνητικά οικόπεδα σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης
3. Επιχορήγηση σε εκτοπισθέντες για αγορά έτοιμης κατοικίας/διαμερίσματος
4. Παραχώρηση βοήθειας για επιδιορθώσεις σε κατοικίες συνοικισμών αυτοστεγάσεως
5. Κρατικά οικόπεδα σε πτωχές οικογένειες
6. Στεγαστικό Σχέδιο για ενθάρρυνση νεαρών ζευγαριών να παραμείνουν σε ακριτικές κοινότητες
7. Στεγαστικό Σχέδιο αναζωογόνησης ακριτικών περιοχών (Αγίου Δομετίου και Λευκωσίας)
8. Πρόγραμμα αναζωογόνησης πράσινης γραμμής Λευκωσίας-Εξωραϊσμός καταστημάτων
9. Σχέδιο αναζωογόνησης πράσινης γραμμής Λευκωσίας 2000-2004 - Ιδιωτικές Αναπτύξεις

ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

1. Έκδοση άδειας οικοδομής
2. Πιστοποιητικά Εγκρίσεως
3. Άδεια διαχωρισμού οικοπέδων
4. Πιστοποιητικό εγκρίσεως διαχωρισμού
5. Ανανέωση άδειας οικοδομής και διαχωρισμού
6. Άδεια διαίρεσης οικοδομών
7. Άδεια ανέγερσης πρατηρίου πετρελαιοειδών

ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ

1. Έκδοση Πιστοποιητικών Γεννήσεως/Θανάτου
2. Καθυστερημένες εγγραφές γεννήσεων
3. Καθυστερημένες εγγραφές θανάτου
4. Επανεκδοση πιστοποιητικών γεννήσεως/θανάτου
5. Αλλαγές ονομάτων και επιθέτων
6. Επανεκδοση προξενικών πιστοποιητικών γεννήσεως

ΚΛΑΔΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ

1. Έκδοση Πρώτου Διαβατηρίου
2. Ανανέωση διαβατηρίου
3. Ατομικά Ταξιδιωτικά έγγραφα

ΑΔΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Έκδοση/Ανανέωση άδειας πώλησης οινοπνευματωδών ποτών και έγκριση μεταπωλητών
2. Έκδοση/Ανανέωση άδειας χρήσεως μεγαφώνων
3. Έκδοση άδειας λειτουργίας κέντρου αναψυχής
3. Άδεια πώλησης βιομηχανοποιημένου καπνού

ΜΗΧΑΝΕΣ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΥ/ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ

1. Άδεια λειτουργίας μηχανών παιχνιδιού ψυχαγωγίας
2. Άδεια λειτουργίας καζαντί

ΑΔΕΙΑ ΕΚΚΟΠΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ, ΧΑΡΟΥΠΟΔΕΝΤΡΩΝ Η ΦΟΙΝΙΚΟΔΕΝΤΡΩΝ

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΑΝΩΝ

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

1. Απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας από Αλλοδαπούς
2. Απόκτηση Κυπριακής Ιθαγένειας

ΕΓΓΡΑΦΗ/ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΛΕΣΧΩΝ

1. Εγγραφή Λέσχης

2. Ανανέωση εγγραφής Λεσχών
3. Εγγραφή και Λειτουργία Σκοπευτηρίου

ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

1. Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής για την ηλεκτροδότηση κατοικιών σε αγροτικές περιοχές

ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ

ΑΔΕΙΕΣ ΚΥΝΗΓΙΟΥ

1. Έκδοση άδειας κατοχής κυνηγετικού όπλου
2. Έκδοση άδειας κυνηγίου για πρώτη φορά
3. Ανανέωση άδειας κυνηγίου
4. Έκδοση άδειας κατοχής αεροβόλου
5. Άδεια εμπορίας θηραμάτων

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ Τ/Κ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

1. Διάθεση Τ/Κ οικιών
2. Διάθεση Τ/Κ υποστατικών και ανοικτών χώρων για επαγγελματική στέγη
3. Διάθεση Τ/Κ γης για γεωργακτηνοτροφικούς σκοπούς

ΑΔΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΑΤΗΡΙΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

1. Διορισμός πιστοποιούντος υπαλλήλου
2. Πιστοποίηση υπογραφών πιστοποιούντων υπαλλήλων

4.3. ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στην Υπηρεσία Εποπτείας δεν αποστέλλονται υποχρεωτικά όλες οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών για έλεγχο νομιμότητας.

Αποστέλλονται μόνο αυτές που αφορούν:

- α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου,
- β) ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών,

γ) αγορά και εκποίηση ακινήτων,

δ) κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων,

ε) επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων,

στ) σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

ζ) σύναψη δανείων,

η) διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν τούτο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, και

θ) διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Καινοτομία του νόμου αποτελεί η υποχρέωση να αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών - εκτός από τις αποφάσεις των Α.Ε. στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία - που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων και γ) λήψη δανείων.

Η απόφαση που εμπίπτει σε μια από τις παραπάνω περιπτώσεις αποστέλλεται για έλεγχο νομιμότητας συνοδευόμενη από αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης και από τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοση της, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου. Οι δήμοι, οι περιφέρειες και οι ανωτέρω επιχειρήσεις τους υποχρεούνται να διαβιβάζουν και κάθε επιπλέον στοιχείο που ζητείται από την Υπηρεσία Εποπτείας.

Ο Ελεγκτής Νομιμότητας ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40) ημερών από την περιέλευσή της στην Υπηρεσία Εποπτείας και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη, τότε αυτή ακυρώνεται.

Ο Ελεγκτής Νομιμότητας πέρα από τις πράξεις που αποστέλλονται ή προσβάλλονται ενώπιόν του, μπορεί και αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των επιχειρήσεών τους (με την ανωτέρω επιφύλαξη), καθώς και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί.

Οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών και οι επιχειρήσεις τους, καθώς και οι σύνδεσμοι υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο που ζητείται από την Υπηρεσία Εποπτείας με σκοπό την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας.

II. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτηση της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίηση της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.

Προσφυγή επιτρέπεται και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαήμερου από την άπρακτη παρέλευση της ειδικής προθεσμίας που, τυχόν, τάσσει ο νόμος για την έκδοση της οικείας πράξης, διαφορετικά μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου.

III. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς απορριφθεί. Η άσκηση αυτής της της ειδικής διοικητικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων.

Ο Γενικός Ελεγκτής του κράτους με την ετήσια Έκθεση εγκρίνει τους λογαριασμούς και των προϋπολογισμό των Δήμων. Ο Έπαρχος εγκρίνει τα δάνεια του Δήμου.

Ο ρόλος της ελεγκτικής Υπηρεσίας

Σύμφωνα με το άρθρο 115 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής και ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Τόσο ο Γενικός Ελεγκτής όσο και ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και οι

μισθοί τους χρεώνονται απευθείας στο Πάγιο Ταμείο. Δεν αποχωρούν ούτε απολύονται από τη θέση τους, παρά μόνο με τους ίδιους όρους και τρόπο που ισχύουν για τους Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου (πνευματική ή σωματική ανικανότητα ή ανάρμοστη συμπεριφορά).³⁰

Ο Γενικός Ελεγκτής είναι ο προϊστάμενος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής έπεται αυτού. Η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία η οποία δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.

Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Ελεγκτή ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για το σκοπό αυτό ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους τόπους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό.

Επίσης ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια νόμου.

Εκτός από τον έλεγχο των Κρατικών Λογαριασμών, ο Γενικός Ελεγκτής έχει την ευθύνη, σύμφωνα με τις πρόνοιες ειδικών νόμων ή διοικητικών διευθετήσεων, για τον έλεγχο των λογαριασμών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Αρχών Τοπικής Διοίκησης και άλλων δημόσιων Οργανισμών και Ταμείων.

Ο Περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών Νόμος αρ.113(Ι)/2002 αναφέρεται στην εξουσία που έχει ο Γενικός Ελεγκτής να ζητά στοιχεία και πληροφορίες από τους ελεγχόμενους σε οποιαδήποτε μορφή και προνοεί ότι κάθε πρόσωπο που αρνείται να δώσει τα ζητούμενα στοιχεία ή δίδει ψευδή ή αναληθή στοιχεία και πληροφορίες ή υποκινεί οποιοδήποτε πρόσωπο στην κατακράτηση ή αποτύπωση των στοιχείων ή πληροφοριών, είναι ένοχο αδικήματος και υπόκειται σε περίπτωση καταδίκης του σε ποινή φυλάκισης μέχρι ένα χρόνο, ή χρηματική ποινή £1.000 ή και στις δύο αυτές ποινές.

³⁰http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/role_gr/role_gr?OpenDocument

Με βάση τον ίδιο Νόμο ο Γενικός Ελεγκτής έχει εξουσία να απαιτήσει από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει κρατική χορηγία ή εγγύηση ή δάνειο όπως παράσχει σ' αυτόν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για εξακρίβωση του τρόπου με τον οποίο διατέθηκε το ποσό της χορηγίας ή της εγγύησης ή του δανείου.

Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή ασκούνται είτε από τον ίδιο προσωπικά είτε από υπαλλήλους που υπάγονται σ' αυτόν και ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες του.

Επαρχιακές Διοικήσεις Κύπρου

Για διοικητικούς λόγους η Κύπρος είναι διαιρεμένη σε έξι Επαρχίες. Η διοικητική πρωτεύουσα κάθε Επαρχίας είναι ο ομώνυμος μητροπολιτικός Δήμος (Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα, Πάφος, Αμμόχωστος και Κερύνεια).³¹

Κάθε Επαρχίας προϊστάται ο Έπαρχος, ο οποίος είναι ανώτερος δημόσιος υπάλληλος ενταγμένος στο Υπουργείο Εσωτερικών. Οι Έπαρχοι διορίζονται από την Κυβέρνηση ως τοπικοί εκπρόσωποί της και λειτουργούν ως συντονιστές και σύνδεσμοι για τις δραστηριότητες όλων των Υπουργείων στις Επαρχίες.

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις, πέραν του θεσμικού ρόλου που έχουν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Κοινοτήτων Νόμου του 1999, συντονίζουν, καθοδηγούν και εκπληρώνουν έργα ανάπτυξης στις κοινότητες. Επιπλέον διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην επεξεργασία, αναθεώρηση και τροποποίηση των Τοπικών Σχεδίων καθώς και στη διαδικασία μελέτης των ενστάσεων.

Μέσω των δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν στις Επαρχιακές Διοικήσεις, η Κυβέρνηση παρέχει διοικητική και τεχνική αρωγή στα περισσότερα Συμβούλια Κοινοτήτων και Συμβούλια Συμπλέγματος Κοινοτήτων.

Γενικά οι Επαρχιακές Διοικήσεις με την πολύπλευρη δράση τους αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση του κοινού, τόσο με την παροχή κανονικών διοικητικών υπηρεσιών, με βάση τους διάφορους νόμους και κανονισμούς, όσο και με την εκτέλεση διαφόρων έργων αγροτικής ανάπτυξης. Τα έργα αυτά συντελούν στην πρόοδο και ανάπτυξη

³¹http://www.moi.gov.cy/moi/da/dadmin.nsf/dmlindex_gr/dmlindex_gr?OpenDocument

της Κύπρου γενικά.

Ο Έπαρχος είναι το αρμόδιο Κρατικό Όργανο που μεριμνά για την εφαρμογή της Κυβερνητικής πολιτικής στην Επαρχία του. Είναι μεταξύ άλλων υπεύθυνος για την πρόταση εισηγήσεων σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες για τη διαμόρφωση σωστής Κυβερνητικής πολιτικής για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Επαρχίας του. Στα πλαίσια αυτής της αρμοδιότητας είναι το συντονιστικό όργανο των διαφόρων Κρατικών και Ημικρατικών Υπηρεσιών για επίλυση προβλημάτων στην Επαρχία του που αφορούν την προώθηση διαφόρων έργων αναπτύξεως.³²

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις υπάγονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, όπως φαίνεται³³

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις συμμετέχουν στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων - Στόχος II. Οι Επαρχιακές Διοικήσεις συμμετέχουν και ως τελικός δικαιούχος και υποβάλλουν προτάσεις για υλοποίηση έργων στις κοινότητες που είναι και οι τελικοί αποδέκτες των προγραμμάτων. Συγκεκριμένα οι Επαρχιακές Διοικήσεις συμμετέχουν στα Μέτρα 1.2 (Υποστηρικτικές Υποδομές για τις Επιχειρήσεις) και 1.3 (Ανάπτυξη βιώσιμων κοινοτήτων) του Στόχου II.

Τα έργα που καλύπτονται στα πλαίσια αυτά είναι:

Πράξη 1.2.1 Δημόσιες Υποδομές για τον αγροτουρισμό.

³²http://www.moi.gov.cy/moi/da/dadmin.nsf/dmlmission_gr/dmlmission_gr?OpenDocument

³³http://www.moi.gov.cy/moi/da/dadmin.nsf/dmlchart_gr/dmlchart_gr?OpenDocument

Πράξη 1.3.1 Ανάπλαση και επέκταση των οικοδομών στις κοινότητες της Υπαιθρου.

Πράξη 1.3.2 Ανάπτυξη κέντρων κοινοτικών υπηρεσιών.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Το κύριο πρόβλημα που συναντάτε κατά τον δημοσιονομικό έλεγχο είναι στις σχέσεις των Δήμων με τις κρατικές υπηρεσίες, σε σχέση με την λειτουργία, την ανταπόκριση των Δήμων στις τρέχουσες ανάγκες.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος θεωρείται χρονοβόρος με τις διάφορες απαιτήσεις και αυτό στερεί χρόνο και κόπο από τους Δήμους. Οι μη αποκεντρωμένες υπηρεσίες δημιουργούν ακόμα πιο χρονοβόρες διαδικασίες λόγω και της γραφειοκρατίας που παρατηρείται.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος μπορεί να δημιουργήσει και κάποια οικονομικά προβλήματα. Η οικονομική επιβάρυνση θα μπορούσε να προκύψει από τα λειτουργικά κόστη και άλλα κόστη που δημιουργεί η ανάγκη του ελέγχου.

Η διοικητική μεταρρύθμιση μετατράπηκε, με την κρίση και λόγω του Προγράμματος Δημοσιονομικής Σταθερότητας, σε μηχανισμό οικονομικής συρρίκνωσης των δήμων, ενώ δημιούργησε πολλά προβλήματα στους δοκιμαζόμενους δήμους, λόγω των οικονομικών περικοπών των θεσμοθετημένων πόρων.

Δεν μπορούν οι Δήμοι να αντεπεξέλθουν σε βασικές λειτουργικές ανάγκες τους, γιατί οι περικοπές πόρων και λειτουργικών δαπανών είναι μεγαλύτερες από ότι αντέχουν και δεν υπάρχει η αναγκαία κοστολόγηση των μεταβιβαζομένων αρμοδιοτήτων.

Συγκεκριμένα μειωμένα θα είναι τα έσοδα δήμων και περιφερειών από το κράτος (τακτικός προϋπολογισμός και πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων).

Σε ειδικό παράρτημα του κρατικού προϋπολογισμού αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους.

Προκλητικά επιδόματα, κατάχρηση υπερωριών, αδειών ασθενείας, υπηρεσιακών οχημάτων και τηλεφώνων, ελλιπείς μηχανογράφηση και απουσία εσωτερικού ελεγκτή παραμένουν τα βασικά προβλήματα της δημοτικής μηχανής που εξακολουθούν να αυξάνουν στα ύψη το μισθολογικό κόστος και τα διοικητικά έξοδα των δήμων.

Οι προϋπολογισμοί ψηφίστηκαν με αλλαγές της τελευταίας στιγμής από όλες της δημοτικές ομάδες, όμως οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στα ταμεία των δήμων οξύνουν την κόντρα και αποκαλύπτουν σπατάλες που μέχρι τώρα περνούσαν. Ο προϋπολογισμός που εγκρίθηκε στην σκιά των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα παρουσιάζεται πλεονασματικός, μειωμένος κατά κάποια εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με τον περσινό. Η μείωση της κρατικής χορηγίας κατά €2.844.916 (από €9.707,401 το 2011 σε €6.862.485 για το 2013) παρουσιάζεται ως το μεγαλύτερο πλήγμα στα οικονομικά του κάθε Δήμου.

Έχει ληφθεί υπόψιν πως σημαντική εξοικονόμηση, γύρω στα δύο εκατομμύρια ευρώ, που έχει προκύψει από τις κανονικές και πρόωρες αφυπηρητήσεις. Υπολογίζεται ότι την τελευταία πενταετία οι υπάλληλοι μειώθηκαν από 508 σε 400, ενώ το Ταμειακό Έλλειμμα για το 2013, θα είναι σχεδόν κατά €2εκ. χαμηλότερο από το έλλειμμα που προβλέπεται να κλείσει το τρέχον έτος.

Αγανάκτηση προκαλεί το επίδομα χρήσης Ηλεκτρονικού Υπολογιστή και υπηρεσιακού κινητού τηλεφώνου που εισπράττει μερίδα υπαλλήλων. η δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία καλά κρατεί, με το μεγαλύτερο όργιο στις σπατάλες να επικεντρώνεται στις υπερωρίες, ιδιαίτερα με τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων. Όπως επισημαίνεται «μπορούν να διοργανώνονται οι ίδιες ή ακόμη και καλύτερες πολιτιστικές εκδηλώσεις με λιγότερα χρήματα, φτάνει να μπει ένα φρένο στις υπερωρίες που αποτελούν βραχνά», κάνοντας λόγο για «φέουδα τμηματάρχων» και λειτουργούς που «φορτώνονται με υπερωρίες και επιδόματα».

Εκτός ελέγχου και η χρήση των τηλεφώνων στα γραφεία ενώ μεγάλο «φαγοπότι και στις άδειες ασθενείας». Παρά το γεγονός ότι ο δήμαρχος «έτριξε τα δόντια» κάποιοι εξακολουθούν να μην συμμορφώνονται και να απουσιάζουν για «ψύλλου πήδημα». Όπως έχει ήδη αποφασιστεί, σε περίπτωση που εντοπιστούν άτομα που κάνουν

κατάχρηση της άδειας, θα περνούν από ιατροσυμβούλιο για εξέταση.

Σε γενικές γραμμές υπάρχει ταύτιση απόψεων στα περισσότερα θέματα, με τις δημοτικές ομάδες να τάσσονται υπέρ της αγοράς υπηρεσιών Εσωτερικού Ελεγκτή.

6. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ?

Τα διάφορα πειθαρχικά όργανα έχουν ως αποστολή τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, την παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου των Δήμων και περιφερειών και του Ελέγχου καθώς και τον εντοπισμό φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης. Τα πειθαρχικά όργανα δύναται να επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

Ο Γενικός Ελεγκτής έχει την ευθύνη του ελέγχου και το δικαίωμα της επιθεώρησης όλων των λογαριασμών χρηματικών διαθεσίμων και άλλων περιουσιακών στοιχείων που διαχειρίζεται η Δημοκρατία και υποχρεώσεων που προέκυψαν ή αναλήφθηκαν εκ μέρους της. Έχει επίσης την ευθύνη, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών νόμων ή βάσει διοικητικών διευθετήσεων, του ελέγχου των λογαριασμών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αρχών Τοπικής Διοίκησης, Ειδικών Ταμείων και άλλων οργανισμών, ως ακολούθως.

Ανεξάρτητες Υπηρεσίες, Υπουργεία και Τμήματα

Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ημικρατικοί Οργανισμοί)

- Άλλοι Οργανισμοί και Ταμεία
 -Σχολικές Εφορείες
 -Συμβούλια Αποχετεύσεων
 -Συμβούλια Υδατοπρομήθειας
 -Υδατικά Έργα
- Άλλοι Οργανισμοί
 -Ταμεία

Αρχές Τοπικής Διοίκησης

Δήμοι

Κοινοτικά Συμβούλια

Συμπλέγματα σκυβάλων

Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή πηγάζουν από το Σύνταγμα. Ο Γενικός Ελεγκτής, με βάση τόσο την εξουσία που του παρέχεται από το Σύνταγμα, όσο και την εξουσία που του παρέχουν άλλοι νόμοι, διεξάγει έλεγχο στην Κεντρική Κυβέρνηση, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Αρχές Τοπικής Διοίκησης, Ειδικά Ταμεία και άλλους Οργανισμούς. Επίσης, για σκοπούς ελέγχου, έχει την εξουσία να ζητά πληροφορίες και στοιχεία από λήπτες χορηγιών, δανείων ή εγγυήσεων από δημόσια ταμεία.

Διαχειριστικός έλεγχος.

Κατά τα τελευταία χρόνια ο έλεγχος επεκτείνεται, πέραν του οικονομικού, και στο διαχειριστικό, διοικητικό και τεχνικό τομέα. Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα των νέων προσανατολισμών του κρατικού ελέγχου σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου, καθώς επίσης και των σύγχρονων απαιτήσεων από το ευρύτερο κοινό, την Κυβέρνηση, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο διαχειριστικός έλεγχος δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο κατά πόσο ένα Υπουργείο, Οργανισμός ή Υπηρεσία χρησιμοποιεί τους πόρους που έχει στη διάθεση του κατά τον πιο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο. Πόροι φυσικά δεν είναι μόνο οι οικονομικοί πόροι, που εύκολα μετρούνται σε χρηματική αξία, αλλά και το ανθρώπινο δυναμικό καθώς και ο εξοπλισμός. Τα τελευταία χρόνια οι σημαντικότεροι διαχειριστικοί έλεγχοι που έχουν γίνει είναι οι πιο κάτω.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ.

Συμφώνα με τους **περί Δήμων Νόμους του 1985 μέχρι το 1997** όλοι οι Δήμοι πρέπει να τηρούν κατάλληλα λογιστικά βιβλία και να ετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις μέχρι

τις 30 Απριλίου του έτους που έπεται του έτους στο οποίο αφορά ο διεξαγόμενος έλεγχος.

Οι οικονομικές καταστάσεις, αφού πιστοποιηθούν από το Δήμαρχο και το Δημοτικό Ταμείο, υποβάλλονται για έλεγχο στο Γενικό Ελεγκτή. Οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται από το Γενικό Ελεγκτή, μαζί με την έκθεσή του, στο Δημοτικό Συμβούλιο, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος μεριμνά για τη δημοσίευση τους στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ο Γενικός Ελεγκτής έχει την εξουσία να ζητά οποιαδήποτε πληροφορία ή εξήγηση από οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου ή Δημοτικό υπάλληλο και το δικαίωμα πρόσβασης σε οποιοδήποτε πρακτικό, λογαριασμό, συμβόλαιο, τιμολόγιο ή άλλο έγγραφο, για σκοπούς ελέγχου.

Όσο αφορά τις **Αρχές Τοπικής Διοίκησης και τον περί Κοινοτήτων Νόμος αρ. 86(Ι)/99**, σύμφωνα με το Νόμο, κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο πρέπει να τηρεί κατάλληλα λογιστικά βιβλία και να ετοιμάζει οικονομικές καταστάσεις μέχρι το τέλος Μαρτίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους στο οποίο αφορά ο διεξαγόμενος έλεγχος.

Οι οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται για έλεγχο στο Γενικό Ελεγκτή. Οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στον οικείο Έπαρχο, μαζί με την Έκθεση και τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή.

Επιπρόσθετα από τον ετήσιο οικονομικό έλεγχο, ο Γενικός Ελεγκτής μπορεί κατά την κρίση του να διεξαγάγει οποιοδήποτε διαχειριστικό ή άλλο έλεγχο.

Ορισμός και Επιδιώξεις του Ελέγχου

Ο Έλεγχος, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διασφαλιστική και συμβουλευτική δραστηριότητα σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού.³⁴

Βοηθά τον ελεγχόμενο Δήμο να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο σχεδιασμός, η εφαρμογή, η αξιολόγηση και η συνεχής βελτίωση ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού **συστήματος εσωτερικού ελέγχου** είναι ευθύνη της Διεύθυνσης του ελεγχόμενου δήμου.

Αποστολή της Υπηρεσίας Ελέγχου ως η κεντρική αρχή για τη διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου στις Κρατικές Υπηρεσίες και στους Δήμους, είναι η προώθηση της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης στο Δημόσιο Τομέα μέσω της ενδυνάμωσης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, της βελτίωσης των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και διακυβέρνησης των Κρατικών Υπηρεσιών και των Δήμων, διασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία τους.

Ο Ρόλος της Υπηρεσίας είναι συμβουλευτικός προς τις Διευθύνσεις των Υπουργείων και των Τμημάτων, αλλά και ως προς τους Δήμους για την εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών, έτσι ώστε η λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Δήμων να γίνεται πιο παραγωγική και να είναι προσανατολισμένη σε αποτελέσματα, διασφαλίζοντας την ορθή διαχείριση και εξοικονόμηση του δημόσιου χρήματος.

Απώτερος **στόχος** της Υπηρεσίας είναι η διασφάλιση της παροχής στον πολίτη υψηλής ποιότητας υπηρεσιών από το κράτος με το χαμηλότερο οικονομικό κόστος, σε περιβάλλον όπου διασφαλίζονται οι αρχές της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης και της ορθολογικής οικονομικής διαχείρισης.

Με το πέρας του κάθε ελέγχου, ετοιμάζεται αναλυτική έκθεση που περιλαμβάνει τα

³⁴http://www.internalaudit.gov.cy/internalaudit/internalaudit.nsf/dmlService_gr

ευρήματα και συστάσεις για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί. Η έκθεση υποβάλλεται στη Διεύθυνση και παίρνει τη μορφή **Συμφωνημένου Σχεδίου Δράσης**, το οποίο αναμένεται να εφαρμοστεί σε προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα.

Η **προσθήκη αξίας** στα συστήματα του ελεγχόμενου Δήμου επιτυγχάνεται με την εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο Συμφωνημένο Σχέδιο Δράσης. Για το σκοπό αυτό, διεξάγονται έλεγχοι παρακολούθησης της εφαρμογής του Συμφωνημένου Σχεδίου Δράσης, ώστε η Υπηρεσία να παρακολουθεί στενά την πορεία προόδου της υλοποίησης των συστάσεων από τον ελεγχόμενο Δήμο καθώς και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν συμφωνηθεί.

Σε περιπτώσεις που τα συμφωνημένα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των συστάσεων μας δεν έχουν τηρηθεί, τότε οι λόγοι μη συμμόρφωσης των ελεγχόμενων αξιολογούνται και συμφωνείται αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα εκεί και όπου κριθεί σκόπιμο.

Το Συμβούλιο Εσωτερικού Ελέγχου ενημερώνεται για τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων που έχει διενεργήσει η Υπηρεσία και για την ανταπόκριση των διευθύνσεων των ελεγχόμενων οργανισμών, σύμφωνα με το Άρθρο 16, του Νόμου Ν114(Ι)/2003.

Ο Τομέας Εσωτερικού Ελέγχου Κρατικών Υπηρεσιών σύμφωνα και με το άρθρο 9 του Νόμου έχει την ευχέρεια να διενεργεί έλεγχο σε οποιαδήποτε δραστηριότητα, οποιουδήποτε ελεγχόμενου δήμου ακολουθώντας οποιαδήποτε μεθοδολογία και προσέγγιση κρίνει σκόπιμη.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ο Τομέας δύναται να διενεργεί ελέγχους στη Δημόσια Υπηρεσία που υπάγεται στη Δημοκρατία και περιλαμβάνει τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, την Αστυνομία, το Στρατό και την Εθνική Φρουρά, **αλλά δεν περιλαμβάνει** τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Ανώτατο Δικαστήριο, όπως και κάθε υπαγόμενο σ' αυτό Δικαστήριο. Έλεγχος μπορεί να διενεργεί στο Γενικό Εισαγγελέα, το Γενικό Ελεγκτή και την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας **αλλά όχι** για ενέργειες που αφορούν την άσκηση των καθοριζόμενων από το Σύνταγμα αρμοδιοτήτων τους.

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα μιας αποτελεσματικής υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου είναι η λειτουργική και διοικητική ανεξαρτησία της από τους ελεγχόμενους Δήμους. Γι' αυτό, με βάση το άρθρο 10 του Νόμου, **η Υπηρεσία είναι ανεξάρτητη από τη Διεύθυνση του ελεγχόμενου δήμου** και δεν επιτρέπεται να έχει οποιαδήποτε άμεση αρμοδιότητα για, ή εξουσία πάνω στις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου ούτε να μετέχει σε οποιαδήποτε απόφαση εκτελεστικής φύσεως.

Για να μπορεί η Υπηρεσία να ανταποκρίνεται στο ρόλο της, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Νόμου, εξουσιοδοτείται όπως:

(α) έχει πρόσβαση σε εύλογο χρόνο σε όλα τα βιβλία, έγγραφα, λογαριασμούς, περιουσία, εντάλματα πληρωμής, αποδείξεις εισπραξης, αρχεία, αλληλογραφία και άλλα δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για την κατάλληλη εκτέλεση της εργασίας του εσωτερικού ελέγχου.

(β) έχει το δικαίωμα να εισέρχεται σε οποιαδήποτε κτίρια ή άλλες εγκαταστάσεις και να ζητεί από οποιοδήποτε Λειτουργό να παρέχει όλη την πληροφόρηση και όλες τις επεξηγήσεις που κρίνονται απαραίτητες για τη διαμόρφωση γνώμης και ο κάθε Λειτουργός θα πρέπει να ανταποκρίνεται έγκαιρα στην παροχή τέτοιων εξηγήσεων.

Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε χωρίς νόμιμη δικαιολογία, παρεμποδίζει ή παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο τον Έφορο ή οποιονδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε οποιονδήποτε έλεγχο στη διεκπεραίωση της εργασίας τους είναι ένοχος αδικήματος.

Για τις αιτήσεις που εξετάζονται από την Επαρχιακή Διοίκηση υπάρχουν και τα ανάλογα έντυπα τα οποία μπορεί το κοινό να προμηθεύεται από τα Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Πέραν των εντύπων που αφορούν αποκλειστικά αιτήσεις που εξετάζονται από τις

Επαρχιακές Διοικήσεις στις Επαρχιακές Διοικήσεις, υπάρχουν και έντυπα αιτήσεων που αφορούν άλλες Κρατικές Υπηρεσίες. Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

- Γενικό Έντυπο 6: Αίτηση για διορισμό ή προαγωγή σε θέσεις Πρώτου Διορισμού ή Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής στη Δημόσια Υπηρεσία.

- Αιτήσεις για διεκδίκηση Υποτροφίας μέσω του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου.

- Αιτήσεις για παροχή Ειδικής Χορηγίας για Φοιτητές.

- Αιτήσεις για παροχή Ειδικής Χορηγίας σε Τυφλούς.

- Αιτήσεις για παροχή Εφάπαξ οικονομικής βοήθειας μέχρι £2.000 σε πολύτεκνες οικογένειες για αγορά αυτοκινήτου.

- Έντυπα παραπόνου στον Επίτροπο Διοικήσεως.

- Αιτήσεις για τον Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ

ΔΗΜΟΥΣ

Τα διάφορα πειθαρχικά όργανα έχουν ως αποστολή τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, την παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου των Δήμων και περιφερειών και του Ελέγχου καθώς και τον εντοπισμό φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης. Τα πειθαρχικά όργανα δύναται να επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, έχει την ευθύνη για αντικειμενική και αξιόπιστη αξιολόγηση της κρατικής οικονομικής διαχείρισης και για εμπέδωση της εμπιστοσύνης του πολίτη προς το Κράτος. Πρέπει να θέσει ως αποστολή της την συνδρομή για καλύτερη, αποδοτικότερη και χρηστή δημόσια διοίκηση.

Τα λεφτά του φορολογούμενου πολίτη πρέπει να αξιοποιούνται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Κάθε πολίτης πρέπει να συνδράμει για την πρόοδο της χώρας.

Ο Γενικός Ελεγκτής, με βάση τόσο την εξουσία που του παρέχεται από το Σύνταγμα, όσο και την εξουσία που του παρέχουν άλλοι νόμοι, διεξάγει έλεγχο στην Κεντρική Κυβέρνηση, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Αρχές Τοπικής Διοίκησης, Ειδικά Ταμεία και άλλους Οργανισμούς.

Αποστολή της Υπηρεσίας Ελέγχου ως η κεντρική αρχή για τη διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου στις Κρατικές Υπηρεσίες και στους Δήμους, είναι η προώθηση της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης στο Δημόσιο Τομέα μέσω της ενδυνάμωσης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, της βελτίωσης των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και διακυβέρνησης των Κρατικών Υπηρεσιών και των Δήμων, διασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία τους.

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

- Δεδομένο της οικονομικής κρίσης που μαστίζει την ανθρωπότητα και της συρρίκνωση των κρατικών εσόδων με αποτέλεσμα τον περιορισμό των χορηγιών είναι δεδομένο ότι οι δήμοι θα πρέπει να ετοιμάσουν τους προϋπολογισμούς τους στη βάση μιας πιο ορθολογιστικής προσέγγισης.
- Η αξιολόγηση των αναγκών πρέπει να είναι πιο λεπτομερής και προσεγμένη.
- Καίρια πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση κάθε είδους σπατάλης στους Δήμους.
- Πρέπει να ανευρεθούν νέοι τρόποι αύξησης των εσόδων στους Δήμους.
- Επιπλέον πρέπει να γίνεται τακτικότερος έλεγχος στους δήμους.
- Είναι επιτακτική ανάγκη ο διορισμός εξωτερικών ελεγκτών και η συμμετοχή των εποπτικών αρχών στην ψήφιση του προϋπολογισμού.

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- Επαρχιακές Διοικήσεις Κύπρου

Για διοικητικούς λόγους η Κύπρος είναι διαιρεμένη σε έξι Επαρχίες.

Η διοικητική πρωτεύουσα κάθε Επαρχίας είναι ο ομώνυμος μητροπολιτικός Δήμος (Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα, Πάφος, Αμμόχωστος και Κερύνεια).

- **Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας Κα.ΧρυστάλλαΓιωρκάτζη**

Την 1η Δεκεμβρίου του 1998 διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως **Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας.**

Σπούδασε οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Southampton, στην Αγγλία. Συνέχισε τις σπουδές της στο Πανεπιστήμιο του Σικάγου στις Η.Π.Α., απ' όπου πήρε τον τίτλο Master.

Το 1981 διορίστηκε στο Υπουργείο Οικονομικών στη θέση Οικονομικού Λειτουργού.

Το 1991 προήχθη στη θέση Ανώτερου Οικονομικού Λειτουργού στο ίδιο Υπουργείο.

Το 1995 διορίστηκε Βοηθός Έφορος Ασφαλειών και μέχρι το 1998 προϊστάτο της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Από το 1993 μέχρι το 1998 διετέλεσε Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου.

Το 2000 ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών του Ηνωμένου Βασιλείου (AssociationofCharteredCertifiedAccountants) την ανέδειξε σε επίτιμο μέλος του. Ήταν η πρώτη φορά παγκόσμια που ο Σύνδεσμος απένειμε σε μη μέλος του τη διάκριση αυτή.

10. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 1960
- 2) Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ 20(I) 1997
- 3) 25 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
- 4) ΈΚΔΟΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
- 5) ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
- 6) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2001
- 7) ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΥΛΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ- <http://www.cyprus.gov.cy>
- 8) ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ - http://europa.eu/index_el.htm
- 9) ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΝΕΑ - ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
- 10) <http://www.ucm.org.cy/GR/Documents>
- 11) <http://www.moi.gov.cy>
- 12) ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ - <http://www.peri-kyprou.com>
- 13) ΚΥΠΡΟΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - <http://www.cyprus.gov.cy>
- 14) ΕΝΩΣΗ ΚΟΙΝΩΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ- www.ekk.org.cy
- 15) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ <http://www.moi.gov.cy>
- 16) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ <http://www.moec.gov.cy>
- 17) ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ <http://www.philelefttheros.com>
- 18) ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2001, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ, 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2001,
- 19) ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ. http://www.ucm.org.cy/GR/02_enosi/meli.htm.
- 20) <http://el.wikipedia.org/wiki>
- 21) ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
- 22) ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ online, <http://www.philenews.com>.
- 23) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΓΕΝΙΚΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ. Ι. ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ. 2004. ISBN9963-34-413-5. <http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/>

- 24) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ, ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. ΙΙ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ. 2004. ISBN9963-34-414-3. <http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf>**
- 25) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ. ΙΙΙ. ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ. 2004. ISBN9963-34-418-6. [HTTP://WWW.MOF.GOV.CY/MOF/CYSTAT/STATISTICS.NSF/](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/)**
- 26) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ. ΙV. ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ. 2004. ISBN9963-34-419-4. <http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/>**
- 27) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ. V. ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ. 2004. ISBN9963-34-420-8. <http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf>**
- 28) "ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ /ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**
- 29) "ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ". ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ. <http://www.moi.gov.cy/moi/da>**
- 30) "ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ". ΈΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ. http://www.ucm.org.cy/gr/03_topikes_arxes/index.htm.**
- 31) "ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ". ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΥΛΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ. <http://www.cyprus.gov.cy/portal>**
- 32) "ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΟΙ ΔΗΜΟΙ". ΈΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ. http://www.ucm.org.cy/gr/02_enosi/occupied.htm.**
- 33) "ΔΗΜΟΙ". ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΥΛΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ. <http://www.cyprus.gov.cy/portal/portal>**
- 34) "ΔΗΜΟΙ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗΣ". ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ.**
- 35) ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ «ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ, ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»**

- 36) Ελεγκτική - Θεωρία και Πρακτική (Β΄ Έκδοση), ΚΑΝΤΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΧΟΝΔΡΑΚΗ ΑΘΗΝΑ, 2006, Εκδότης: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ.**
- 37) Σύγχρονη Ελεγκτική, ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. 2008, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.**
- 38)* Εσωτερικός και Εξωτερικός Ελεγχος ΑΕ, ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ 2005. Εκδότης: ΣΑΚΚΟΥΛΑ ΕΚΔ. ΑΕ.**
- 39)* Ελεγκτική-Βασικές Αρχές Γενικής και Τραπεζικής Ελεγκτικής, ΔΗΜΟΥ ΝΙΚΟΣ, Εκδότης: ΕΛΛΗΝ-Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ, 2000.**
- 40) Σύγχρονη Ελεγκτική - Εσωτερικός Ελεγχος, ΜΠΑΛΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΑΘ. 1998, Εκδότης: ΜΠΑΛΗΣ ΑΘ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ.**
- 41) "ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ". ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΥΛΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ.
<http://www.cyprus.gov.cy/portal/>**
- 42) ΑΡΘΡΟ 4 "Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1985". ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (2082). 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1985.
<http://www.ucm.org.cy/Depository/Document/514/Document.pdf>.**
- 43) "ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ". ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΥΛΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ.
<http://www.cyprus.gov.cy/portal/portal.nsf>.**
- 44) http://www.mof.gov.cy/mof/gpo/gpo.nsf/dmlpublications_gr**
- 45) http://www.moi.gov.cy/moi/da/dadmin.nsf/dmlchart_gr/dmlchart_gr?OpenDocument**
- 46) <http://www.coopbank.com.cy/index.php>**
- 47) http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/index_gr/index_gr?OpenDocument**
- 48) http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/how/finances/article_71_72_el.htm**